

แผนบริหารความเสี่ยง
เทศบาลตำบลดอนประดู่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เทศบาลตำบลดอนประดู่
อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

www.donpradoo.go.th

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบในทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานและผู้บริหารทุกคนและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

เทศบาลตำบลดอนประดู่ ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานของเทศบาลตำบลดอนประดู่จะไม่มีเหตุการณ์ทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลดอนประดู่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้บังคับบัญชา โดยนำผลที่ได้มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลดอนประดู่ ตามกรอบการประเมิน การทุจริต ๓ ด้าน คือความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทางในการป้องกัน ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลดอนประดู่ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านความเสี่ยงความการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร
ภาครัฐ

วิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลดอนประดู่ ที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ด้านความเสี่ยงความการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร
ภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน

กระบวนการ การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความ เสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากการต้องมีการติดต่อกับ ภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง		✓
การรับของขวัญทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่น การรับของขวัญหรือประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสเหมาะสม ตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจ ก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และ ผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอก เข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ได้		✓
ผู้ใช้รถนำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ระหว่างทาง หรือ เติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่ายส่วน น้ำมันที่เหลือเป็นเงินสด นำรถยนต์ ไปใช้ในเรื่องส่วนตัว		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง		✓		
การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น การรับของขวัญหรือประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสเหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓		
ผู้ใช้รถนำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การคูดน้ำมันไปใช้ระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่ายส่วนน้ำมันที่เหลือเป็นเงินสด นำรถยนต์ไปใช้ในเรื่องส่วนตัว		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

- ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง
 ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก
 ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- ระดับ ๓ หมายถึง มีผลต่อผู้ให้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำลังดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่รุนแรง
 ระดับ ๒ หมายถึง มีผลต่อผู้ให้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำลังดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง
 ระดับ ๑ หมายถึง มีผลต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๓	๖
การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น การรับของขวัญหรือประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสเหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	๓	๖
ผู้ใช้น้ำมันน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่ายส่วนน้ำมันที่เหลือเป็นเงินสด นำรถยนต์ไปใช้ในเรื่องส่วนตัว	๒	๑	๒

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากการต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	
การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น การรับของขวัญหรือประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสเหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	
ผู้ใช้รถนำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่ายส่วนน้ำมันที่เหลือเป็นเงินสด นำรถยนต์ไปใช้ในเรื่องส่วนตัว	๒	

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากการต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง			✓
การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น การรับของขวัญหรือประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสเหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้			✓
ผู้ใช้รถนำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่ายส่วนน้ำมันที่เหลือเป็นเงินสด นำรถยนต์ไปใช้ในเรื่องส่วนตัว			✓

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk –Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี :จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใจ :จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน :จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง			✓	
การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น การรับของขวัญหรือประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสเหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้			✓	
ผู้ใช้น้ำมันน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ระหว่างทางหรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่ายส่วนน้ำมันที่เหลือเป็นเงินสดนำรถยนต์ไปใช้ในเรื่องส่วนตัว			✓	

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลดอนประดู่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเด็นความเสี่ยง	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	การปรับปรุง/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดแล้วเสร็จ	หมายเหตุ
๑. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ๒. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร ๓. มีขั้นตอนการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญา	กองคลัง	รายงานและเผยแพร่แผนต้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลดอนประดู่และรายงานผลการดำเนินงานทุกเดือนให้ผู้บริหารทราบ	
๒. การรับของขวัญหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น	การรับของขวัญหรือประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสเหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๑. เจ้าหน้าที่ของเทศบาลต้องไม่รับหรือถามนำถึงการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากทรัพย์สินอันควรได้ตามกฎหมายเว้นแต่การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ๒. ใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพรหรือใช้บัตรแสดงความยินดีแทนการให้ของขวัญเพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนระเบียบอีกทั้งเป็นการปรับทัศนคติในการประหยัดให้แก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาล	ทุกสำนัก/กอง	เทศบาลปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือการรับของขวัญเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และหนังสือมท. ๐๒๒๖.๒/ว๗๕๒๓ ลว๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้หรือรับของขวัญ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	
๓. การใช้รถในราชการ	ผู้ใช้น้ำมันน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่ายส่วนน้ำมันที่เหลือเป็นเงินสด นำรถยนต์ไปใช้ในเรื่องส่วนตัว	๑. ตรวจสอบเลขไมล์กับอัตราการใช้น้ำมันทุกเดือน ๒. กำหนดให้ผู้ขับรถต้องบันทึกขออนุมัติใช้รถทุกครั้ง	ทุกสำนัก/กอง	สิ้นปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๔	